

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Høringsvar - Forslag til endringer i matrikkelforskriften

Det vises til høringsbrev datert 12.2.2015 om forslag til endringer i matrikkelforskriften ifm. innføring av ny jordskiftelov.

Domstoladministrasjonen(DA) har videresendt høringen til jordskiftedomstolene, og vi legger til grunn at disse avgir eventuelle høringsvar direkte til departementet.

DA har følgende kommentarer til høringen:

§ 47 Endringer av opplysninger i matrikkelen som følge av jordskiftesak

For Domstoladministrasjonen er det viktig å påse at føringer av jordskiftesaker i matrikkelen skjer på en slik måte at disposisjonsprinsippet overholdes.

Disposisjonsprinsippet består av tre elementer. For det første er det opp til partene om de vil benytte seg av rettsapparatet. For det andre må retten holde seg innenfor det krav som er gjort gjeldende som søksmålgjenstand, jf. tvl. § 11-2 første ledd første punktum. Det tredje element er at den avgjørelse retten treffer, må ligge innenfor rammen av de påstander som partene har nedlagt, jf. tvl. § 11-2 første ledd andre punktum.

Dette prinsippet gjør seg særlig gjeldende i forbindelse med geografisk avgrensning av jordskiftesaken.

Ved føring av jordskiftesaker vil det som regel være behov for å endre på informasjon i matrikkelen som grenser til selve jordskiftesaken. Matrikkelen stiller tekniske krav til at alle eiendomsteiger må bestå av lukkede polygoner for å kunne legges inn i matrikkelsystemet. Dette er en utfordring ift. disposisjonsprinsippet. Løsningen på denne utfordringen har vært å legge inn hjelpelinjer for å kunne danne flater og legge inn de rettskraftige grensene i matrikkelen.

Føring av hjelpelinjer og hjelpepunkt er i prinsippet en intern del av matrikkelføringen. DA støtter forslaget til ordlyd i § 47 fjerde avsnitt om at føring av hjelpelinjer er en teknisk forvaltningsoppgave. Dette avgrenser på en entydig måte hva domstolene skal levere til matrikkelen iht. sakens geografiske avgrensning.

Retningslinjer for brukstilfelle "tilkobling jordskiftesak" ble første gang dokumentert i "Føringsinstruksen for matrikkelen" den 5. 9.2011, 2 år etter at matrikkelloven trådte i kraft. I føringsinstruksen kap. 4.6.11 annet avsnitt heter det:

"Jordskifteretten skal angi hvordan tilkoblingen til jordskiftesaken skal skje for at kravet om matrikkelføring skal være fullstendig."

DA mener at denne instruksen bryter med disposjonsprinsippet og at instruksen må revideres som følge av dette.

DA mener at det bør vurderes om "hjelpelinjer" og "hjelpunkt" skal presenteres på en tydeligere måte enn i dagens matrikkelsystem. Det er viktig at publikum og brukere av matrikkelen blir gjort oppmerksom på forskjellen mellom rettskraftige grenser og hjelpelinjer.

Avvisning av føring av sak for jordskifteretten

Rettskraftige saker kan ikke nektes ført i matrikkelen på prinsipielt grunnlag. DA støtter ordlyden i avsnitt 3 under § 47, og forutsetter at retten til å avvise krav om matrikkelføring avgrenses til å gjelde rene tekniske mangler som ikke endrer sakens realitetsbehandling og innhold.

§19 Regler om tidsfrister

DA har ingen merknader til at "jordskifte krevd" føres straks.

Jordskifteretten har i enkelte tilfeller behov for å ta i bruk nye matrikkelnummer, sammenslå eller fjerne matrikkelenheter mens saksbehandlingen pågår.

Jordskiftedomstolene har fokus på effektiv saksbehandling. Kortere frist for å føre nye matrikkelnummer, sammenslå eller fjerne matrikkelenheter vil derfor ha en positiv innvirkning på saksavviklingen i jordskiftedomstolene. DA støtter forslaget til 2 ukers frist for føring av disse endringene.

Jordskiftedomstolene har erfaring med at gjeldende frist på 6 uker for føring av sluttresultat i matrikkelen ofte overskrides. Som en konsekvens av dette kan tinglysing av sluttresultatet ta lengre tid. Dette rammer i hovedsak partene i jordskiftesaken. DA støtter arbeidgruppas forslag til tiltak for bøte på dette. Det vises til avsnittet *Andre forhold* nedenfor.

§ 46 Jordskifte krevd

DA støtter forslaget til departementet om at jordskifteretten skal rapportere alle endringer vedrørende hvilke matrikkelenheter som er med i sak for jordskifteretten.

Registrering av "jordskifte krevd" er en enkel men manuell prosess. Føringsen bør skje automatisk ved utveksling av informasjon mellom jordskiftedomstolens nye saksbehandlingssystem Lovisa-jordskifte og matrikkelsystemet. Per dato er slik funksjonalitet ikke på plass.

En jordskiftesak kan bestå av partielle avgjørelser. Det er derfor viktig at merkingen "jordskifte krevd" ikke fjernes før gjennomført sak er ført i sin helhet etter §47. DA forslår at departementet presiserer dette i forskriftsteksten.

Andre forhold

DA er opptatt av at resultatet av domsavgjørelser føres korrekt i matrikkelen. 2/3 av alle jordskiftesaker medfører endringer i matrikkelen. God kvalitet på innholdet styrker tilliten til matrikkelen og rettsikkerheten til hjemmelshavere.

Domstoladministrasjonen støtter arbeidsgruppas forslag om å opprette et nytt brukstilfelle som gjør det lettere for matrikkelmyndigheten å føre jordskiftesaker samtidig som disposjonsprinsippet ivaretas.

Arbeidsgruppa peker på at føring av jordskiftesaker i matrikkelen kan være krevende og at dette arbeidet krever god kompetanse og tilstrekkelige ressurser. Domstoladministrasjonen er enig i dette og støtter forslaget om å opprette en sentral matrikkelføringsenhet som kan bistå kommunene med føring av saker.

DA mener at dette vil bidra til at kvaliteten på innholdet i matrikkelen heves. Kommunene som sliter med matrikkelføring kan få hjelp og man kan fristille ressurser til andre oppgaver. En slik ordning kan også bidra til at fristene for matrikkelføring i jordskiftesaker overholdes.

Med hilsen

Solveig Moen
avdelingsdirektør

Hilde Wahl Moen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.